

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-01-17
Besvaras senast
2021-01-27 kl. 12.00

Till statsrådet Mikael Damberg (S)

2020/21:1312 Stärkt vittnesskydd och rättssäkerhet i fall med gängkriminella

Gängkriminaliteten håller Sverige i ett järngrepp. Många påstår att gängkriminaliteten är ett resultat av fattigdom, social utsatthet och bristande integration, vilket givetvis är en bidragande faktor. Men vi får inte glömma att dessa individer inte vill vara del av vårt svenska samhälle utan har valt att leva ett kriminellt liv. Den kopplingen måste vi prata om. I Ekots lördagsintervju sa Mats Löfving, regionpolischef för Stockholm och tidigare chef för Nationella operativa avdelningen, att de uppfostrar sina barn att gå i samma fotspår som de själva för att upprätthålla familjens kriminella nätverk. Tystnadskulturen är total. Familjen är nummer ett, inte Sveriges lagar och regler. Svenskt vittnesskydd innan och under rättegångar bör stärkas ytterligare när det gäller ärenden som kan härledas till organiserad brottslighet. När man i dag har bevittnat ett brott blir man kallad till förhör av polisen i utredningssyfte. Om åklagare väljer att driva det till åtal blir man som vittne kallad till rättegång dit man är skyldig att gå, annars blir man hämtad av polisen. Det kan också finnas en risk att man i väntrummet utanför rättssalen får sitta tillsammans med den åtalade, det vill säga den man ska vittna mot. När man väl är inne i rättssalen och ska avlägga vittnesmål är det heller inte ovanligt att det på åhörarplats sitter vänner, släkt och bekanta till de misstänkta som antingen är där för att påverka vittnen eller indirekt gör det genom sin blotta närvaro.

Åtskilliga vittnen känner rädsla och obehag inför att avlägga vittnesmål när grovt kriminella står till svars. Orsaken till det kan vara att vittnet och hans eller hennes familjemedlemmar har blivit utsatta för påtryckningar, såsom trakasserier, misshandel och hot. Till följd av detta kan vittnet då avlägga sitt vittnesmål initialt men i nära anslutning till rättegången ta tillbaka det.

För att stärka vittnesskyddet och rättssäkerheten i fall som rör organiserad brottslighet ska vittnen som regel erbjudas polisbeskydd samt eventuellt skyddat boende och skyddad identitet. Ett nationellt direktiv om en vittnesstödsgrupp som polisen har ansvar för bör också instiftas. Man ska heller inte som vittne behöva möta den brottsmisstänkte under rättegång.

Vittnen ska lämnas med en känsla av trygghet; de ska inte känna sig övergivna och utsatta.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Mikael Damberg:

Hur ämnar statsrådet verka för att stärka det svenska vittnesskyddet och
rättssäkerheten i fall som rör organiserad brottslighet

.....

Marléne Lund Kopparklint (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders